

onze onrijpe jeugd door de genoemde „bloem“-lezingen in contact komen met boeken als: Een huis vol menschen, van Scharl Antink; Menschenwee en De Jordaan, van Quérido; Pallieter, van Timmermans; De gelukkige familie en Een voor één, van Herman Robbers.

Dit zijn in elk geval geen boeken voor kinderen.

„Men hoeft waarlijk niet preutsch te zijn, om toch van de daken te roepen, dat er een zonde geschiedt tegenover onze jongens en meisjes, wanneer men boeken als de bovengenoemde, en fragmenten, waarin wat al teveel het seksuele element naar voren treedt, maar gedachteloos aan hen voorziet, omdat die werken goed geschreven zijn en het leven geven, zooals het is volgens de schrijvers“.

Er is ook reden bezwaar te maken tegen het „inwijden“ in de literatuur, die het kenteeken draagt van spot, cynisme, of pessimisme. Ida Heyermans geeft voorbeelden uit boeken van Corry van Brugge, Frans Coenen en Frans Mijnsen, waar de kinderziel met grove of zwaarmoedige taal wordt „gevoed“.

Ook de poëzie is niet ongevaarlijk.

Erkend moet, dat tegenover de oude school, waar al te vaak de aangename „berijming“ (het woord reeds is afgrijpselijk) en de Turksche trom van het pathos, de echte dichtkunst in den hoek drong, de nieuwe poëzie geen slecht figuur maakt. Daar wordt tenminste meer gerekend met hetgeen als de eerste voorwaarde van kunst moet worden erkend: natuur en waarheid. — „maar (zegt Ida Heyermans) de dichter, die het eigen gevoel uitafelt, in vereenzaming dat uitzingt, wat door hem slechts ondervonden wordt, zoodat het geen weerklank vindt in wie naar hem luisteren, kan geen opvoeder der jeugd wezen. Evenmin hij, in wien alle levensvreugde zwijgt, zoodat de jongeren, in wie levensmoed dient aangekweekt te worden, met den somberen dichter moeten schrijven door daken van duisternis“.

Met voorbeelden wordt dit oordeel verduidelijkt.

In de genoemde leesboeken staan sonnetten en verzen van Kloos, Gorter, Helene Swarth, Annie Salomons en Henriëtte Roland Holst, waar het pessimisme de diepe grondtoon is.

En pessimisme voedt niet op, maar maakt de ziel week en slap.

Ten slotte worden in deze brochure enkele boeken ter sprake gebracht, die men in hun geheel als leerstof op sommige gymnasia gebruikt, o.a. Een zwerver verliefd van Arthur van Schendel, en De Bruidstijd van Annie de Boogh van Herman Robbers.

Dit laatste boek is door mij reeds vroeger ter sprake gebracht. Een meisje van vijftien jaar, uit een zeer degelijk christelijk gezin, had het met huid en haar gelezen. En daar komt nota bene een passage in voor, waar verhaald wordt, dat de bruidegom, Louis, aan den vooravond van zijn huwelijksdag, een publiek huis bezoekt.

Ida Heyermans, aan wie wij bij dezen hulde brengen voor haar, ook ons christenen beschamend, getuigenis, eindigt met eenige praktische en theoretische wenken, inzake de vraag, wat er tegen dit literaire woeker-kwaad moet worden gedaan.

Wanneer wij later aan het meer positieve deel van onze artikelenreeks toezien, kunnen wij met haar gedachten op dit punt misschien nader kennis maken.

Wij volstaan met de mededeeling, dat Ida Heyermans niet veel heil ziet in het uitoefenen van een strenge keur der bibliotheken, maar in de goede opvoeding. De opvoeder moet door zielscontact invloed oefenen op den wil en den smaak der jongeren. Hij moet hun, als een oudere vriend, den weg wijzen door de wildernis.

B. W.

Naschrift. Daar ik voor een paar weken buitenslands ga, moet ik deze artikelen-serie even onderbreken. De heer C. Tazelaar, doctorandus in de Nederl. letteren, leeraar aan de Chr. H. B. S. in Amsterdam, heeft heel vriendelijk op zich genomen in deze rubriek eenige artikelen te schrijven, aan ons onderwerp zeer verwant.

H. J. S. Gaarne zal ik van u eenige nadere beschouwingen verwachten.

J. v. d. P. Met veel belangstelling las ik uw uitvoerige en belangrijke confidentie. Ik hoop er gebruik van te maken.

H. E. te A. Uw vraag zal ik ernstig overwegen.

B. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

De Reformed en de Zending.

Onder de vele opzichten, waarin Dr. A. Kuiper groot en eenig was, zal nimmer vergeten worden zijn innige liefde tot het vaderland, zijn bijzondere gehechtheid aan den Nederlandschen stam, zijn groote toewijding aan de bewaring en verbreiding van onze taal. Deze kenmerken, die den grooten Vader- en Nederlander sierden, stonden weer in nauw verband met zijn godsdienstige overtuiging. De Gereformeerde Kerk en waarheid zijn in deze gewesten tot rijpe en groote ontwikkeling gekomen. De bevordering van de kennis der gereformeerde beginselen betekende vordering van de komst van

's Heeren Koninkrijk, in welken weg de wil van God zal geschieden en eere gebracht aan den Naam van onzen Vader in de hemelen. Die eere van God was hem zoo lief, hem, aan wien die God in zijn vrymacht had gedacht, hem stellende tot een uitverkoren vat. Zuid-Afrika had mede daarom de liefde van zijn hart, omdat daar althans voor onzen stam en onze taal de goede kans bestond dat zij niet zouden opgaan in of ondergaan door het Engelsche volk of de Engelsche taal. En mocht het voor de emigranten in Amerika welhaast onmogelijk zijn om voor het nageslacht het gebruik van de Nederlandsche taal te behouden, en achtte ook Kuiper zelf het beter dat die van ons waren uitgegaan, zich in het verre Westen niet isoleerden, welverdiend geeselde hij in zijn „Varia Americana“ de laksheid en liefde-loosheid van de toonaangevende kringen der zelf-voldane liberalen, die den band met die duizenden van Nederlandschen stam niet meer aanhaalden, na hen hier eerst het leven schier ondragelijk te hebben gemaakt.

Het versterken van den Nederlandschen goet betekende voor hem handhaving der gereformeerde beginselen, uitbreiding van de Gereformeerde Kerk en in dien weg verbreiding van de Gereformeerde waarheid, van welke hij door Gods genade een innig liefhebber, een groot kenner, en waarvoor hij een machtig strijder was.

Indien er iets van den geest van Kuiper ook in dit opzicht in ons leeft, dan mag hij die mededeelingen doet omtrent den oorsprong, de historie en het heden van kerkgemeenschappen in den vreemde, die ons zoo na verwant zijn als de Dutch Reformed, ook nadat zij het Dutch heeft laten vallen, zich verzekerd houden van de belangstelling bij een groot deel van de medeleden zijner eigene Kerk. En als nu de invloed dier verwante kerken als zuster- of dochterkerken zich ook doet gelden door haar zendingswerk, dan kan het hoofd van dit artikel voor zulke lezers niet vreemd zijn.

Een der eerste aangelegenheden, waarnaar hij een onderzoek naar de kerkelijke en gemeentelijke toestanden navraag wordt gedaan is in den laatste tijd zeer zeker de „zendingszaak“. Zij is eens genoemd de buitenlandsche politiek der Kerk.

Als afgevaardigden van buitenlandsche Kerken op onze Synodes het woord voeren, de grooten hunner kerken brengen en ons dan ook naar den aard der zaak mededeelingen doen omtrent den welstand van onze zuster, dan laten zij niet na om melding te maken van wat in hun milieu voor de „zendingszaak“ wordt gedaan, opdat wij zouden weten hoe het staat met den gezondheids-toestand der betrokkene kerk.

Daartoe kan dan in de eerste plaats dienen wat ik ga mededeelen van het zendingswerk der Reformed en verder zal het ons kunnen verwikken als wij hooren dat door den arbeid der Gereformeerde Kerk er steeds meer geloovigen gevonden worden, die de waarheid belijden naar den diepen zin en mergvollen inhoud der Gereformeerde Belijdenis.

De zendingszaak dan wordt niet door eene vereniging of een zendingsgenootschap behartigd, maar door de Kerk. De Synode, die telken jare vergadert, benoemt „The Board“ voor de buitenlandsche zending, bestaande uit zeven leden, waaronder op het oogenblik zes predikanten worden geteld en één niet-predikant. Deze zeven leden (officers) vormen het hoofdbestuur; daarnaast nu staat eene commissie van uitvoering, waarvan leden zijn behalve de president en vice-president van het hoofdbestuur ex officio, vijf predikanten en vijf niet-predikanten. Verder is er een afzonderlijk college van vijf predikanten en vijf niet-predikanten, dat de zendingszaak uitgaande van de Reformed voor Arabië beheert. Ten slotte benoemt de Synode ook nog een college bestaande uit vijf medici als medische adviseurs.

Naast de Board bovengenoemd bestaat nog een Board, waarin alleen vrouwen zitting hebben en wel ten getale van tien, eveneens ter behartiging van de buitenlandsche zending der Kerk. Het lekelement alsmede dat der vrouwen neemt zeer actief deel aan de zendingszaak dezer Gereformeerde Kerk. Bovendien benoemt de Synode ook nog vier secretarissen, voor ieder der vier zendings-terreinen een afzonderlijken functionaris.

De Board, of wilt ge het Bestuur van de buitenlandsche zending, brengt jaarlijks een zeer uitvoerig rapport der Zending uit op de Synode, een kort verslag daarvan komt voor in het Jaarboekje en daarbenevens verschijnt nog afzonderlijk een tamelijk breed overzicht, gedrukt op uitsnemen papier en verlicht met onderscheiden „klekjes“ van de verschillende velden van arbeid. Het is voor ons van het allergrootste belang om te weten dat deze Kerk, die ons toch in menig opzicht betrekkelijk nauw verwant is, haar zendings-terreinen heeft in Azië en wel in het midden dier volken, die van peroude beschaving zijn. Dit is niet bij geval en tevens van uitsnemen grootte betekenis. De zending dezer kerk heeft haar „lot“ te midden van de groote historische volkeren van Azië, met een wijd uitgestreken achtergrond ten opzichte van hun godsdienstig leven. Deze volkeren staan niet buiten de dingen die de wereld van onzen tijd in beroering brengen. Wat bergt

China met haar miljoenen in den schoot? Wat staat ons te wachten van het gele ras? Reusachtig is de ontwikkeling van het verre Oosten! Voor-Indië met zijn miljoenen en miljoenen komt tot ontwakning. Het nabije Oosten heeft ook zijn netelig vraagstuk. De groote oorlog heeft deze volkeren nog meer naderbij gebracht. Van hun isolement is bijna geen schaduw overgebleven. In het midden der groote natien van Azië, in China, in Indië, in Japan en in Arabië liggen de velden van arbeid waarop de tientallen van geleerde en energieke mannen en vrouwen uit de Reformed werken met de energie en het optimisme aan de Amerikaansche Zending bijzonder eigen. De oudste van de vier terreinen waarop wordt gearbeid is de Amoy-Zending in China, aangevangen in 1842. Zij is ook onder ons bekend. Amoy ligt aan de straat die het vasteland van China scheidt van het eiland Formosa en die loopt van de Oost-Chineesche naar de Zuid-Chineesche zee. Rijk gezegend, veel omvattend en zich steeds uitbreidend is het werk op dit oudste zendingsveld. Niet minder dan zes en veertig mannen en vrouwen uit Amerika werken op dit terrein of bereiden zich daartoe voor. En onder deze zes en veertig vinden wij zoovele namen van zuiver Nederlandschen klank. Onder de dames o.a. een van de bekende familie Zwemer, ook de naam van Dr. Strick, waaraan wij nog eenige familie relatie bindt, wordt onder de medische arbeiders op dit veld geteld.

Het tweede veld wordt kortheidshalve aangeduid met de benaming van Arcot Zending in Indië. Zij wordt Arcot Zending genoemd, omdat zij hoofdzakelijk het Arcot District van het Madras Presidenschap beslaat, gelegen in het zuiden van Britsch Indië. Dit zendingsveld bevat gansch Noord Arcot, twee provinciën van Zuid Arcot, en drie provinciën van het Cuddepah District, derhalve de deelen die grenzen aan het inboorlingen koninkrijk Mysore. De lengte van dit arbeidsveld is 190 mijlen, met eene gemiddelde breedte van 60 mijlen, en eens oppervlakte van 11.400 vierkante mijlen, met ongeveer drie miljoen inwoners. In 1853 werden naar dit terrein drie predikanten uit de familie Scudder gezonden, in '55 werden nog twee zendelingen aan deze eersten toegevoegd en reeds in 1861 werd dit getal uitgebreid tot negen.

Thans werken hier reeds vijftig mannen en vrouwen, waaronder ruim een tiental door mij wordt gerekend dat zich voorbereidt om uitgezonden te worden. Meer dan tien van deze mannen en vrouwen dragen den familienaam Scudder. Het geslacht der Scudders zal voor immer zeer nauw verbonden blijven aan de Arcot Zending. Een der voorvaders, Dr. Scudder, was de eerste medische zendeling die naar Indië vertrok. Den 8sten Juni van het vorige jaar was het honderd jaar geleden dat deze zendeling-arts met zijn vrouw scheep ging naar Britsch-Indië. Gedurende deze honderd jaar hebben niet minder dan één en veertig leden van dit geslacht in de Zending gearbeid of zijn daarin nog werkzaam. En drie bereiden zich alweer voor. Alleen aan de Arcot Zending waren vier en dertig Scudders verbonden. Te samen hebben zij meer dan duizend jaar dienst in de Oost! Indië is een zeer moeilijk doch heerlijk veld van arbeid met zijn kasten. Ook voor dit land breekt een nieuwe aera aan. Hier komt de zending in aanraking met de overoude cultuur der Hindoes. De bewoners zijn in drie klassen verdeeld. De Brahminen, die, hoewel zij slechts vier percent der bevolking uitmaken, toch het meest invloedrijke gedeelte zijn.

Het eigenlijke volk wordt gevormd door de Sudra's, die 75 percent der bevolking uitmaken, en eindelijk vormen de Paria's ongeveer twintig percent der bevolking. Moeilijk maar niet ongezegd is hier het werk der Zending. Een kiekje dat ons een groep van studenten aan het Voorhees College te Vellore laat zien, toont hoe prachtig van bouw deze jonge mannen uit de hogere kaste zijn.

Prachtig is ook de straat, waaraan het gebouw staat der medische school voor vrouwen in hetzelfde Vellore. Het rapport over het jaar 1918-19 heeft een zeer donkeren achtergrond, daar het melding maakt van de groote verwoestingen, aangericht door de influenza en cholera, waarbij nog de ontzettende duurte kwam van de levensmiddelen. Doch daartegenover stond dat het werk der evangelie-verkondiging bijzonder was gezegend. Het derde veld waarop de Reformed werkt ligt in Japan en is begonnen in 1859.

Deze Zending is van het allerhoogste belang! Stel U zich eens voor wat een gekersteund Japan zou betekenen voor de komst van Gods Koninkrijk! Japan heeft al de overheerschende plaats ingenomen onder de Aziatische volkeren. Japan zelf heeft voor zestig jaar, bij den aanvang van dit zendingswerk getuigenis gegeven aan de zedelijke en geestelijke krachten in het Christendom gelegen. Haast legendarisch klinken de verhalen die ons melden welk een invloed de zendelingen Verbeck, Brown en Ballagh, vooral de eerste, hadden in de kringen der hooge regeering in het midden der vorige eeuw, toen Japan geopend werd voor de Westersche beschaving. Machtig moet de invloed van die mannen zijn geweest in die eerste jaren op de gedachten van het volk. De kerk van Christus is reeds een macht in dit land. De dienst der zendelingen wordt ernstig begeerd om Japan